

Klimatarbetet i kommuner, landsting och regioner

Denna PM innehåller fördjupade svarstabeller till enkäterna om klimatarbetet i kommuner samt landsting och regioner. Redovisningen för kommuner görs på kommungrupper, län och riksnivå.

Se www.skl.se/klimat för rapporten *Klimatarbetet i kommuner, landsting och regioner*, exempel och länkar samt aktuella ställningstaganden från SKL i klimatfrågan.

Sammanfattning av enkätresultaten:

- 98 procent av ordförandena i kommun- och landstingsstyrelser är beredda att arbeta för att deras kommun/landsting ökar sina egna insatser i klimatarbetet. Tre fjärdedelar anger att de i hög grad är beredda till detta.
- 80 procent av landets kommuner och 90 procent av landstingen har antagit eller arbetar på handlingsplaner för klimatfrågan.
- 80 procent av kommunerna och 90 procent av landstingen samarbetar med näringslivet när det gäller klimatfrågor, bland annat kring energieffektiviseringar, biobränslen och bostadsbyggande.
- 80 procent av kommunerna satsar på information och engagemang riktat mot kommuninvånare om klimatfrågan och vad var och en kan göra för att minska sin påverkan. Det gäller även 65 procent av landstingen.
- Över 80 procent av kommunerna och landstingen gör olika satsningar för ökad kollektivtrafik. Bland annat byggs knutpunkter och resecentra.
- 90 procent av landets kommuner satsar för att öka cykeltrafiken
- 50 procent av kommunerna planerar för vindkraft och utbyggnad av fjärrvärme.
- 95 procent av kommunerna och samtliga landsting arbetar aktivt för att spara energi inom sina lokaler. Drygt 80 procent av kommunerna gör detta även i egna bostäder.
- Samtliga landsting och drygt 80 procent av kommunerna ställer särskilda miljökrav i upphandling och inköp av fordon.
- 21 procent av bilarna i kommuner och 33 procent i landstingen är redan miljöbilar, att jämföra med 17 procent av nybilsförsäljningen för hela Sverige i maj månad.
- 75 procent av kommunerna och 85 procent av landstingen satsar på bilpooler och sparsam körning när de ser över sina egna bilresor för att minska utsläppen. 95 procent av landstingen satsar även på video- och telefonmöten för minskade transporter.

Ett sammanfattande index har konstruerats utifrån ställda frågor. Det speglar bredden i klimatarbetet, även om det innebär grova förenklingar och inte ger rättvisa åt konkreta resultat, exempelvis i form av minskade utsläpp. Det tar inte heller hänsyn till att en del offentliga uppgifter över landet är olika fördelade mellan olika regionala och lokala aktörer.

En jämförelse mellan olika landsting och regioner samt mellan grupper av kommuner visar exempelvis att:

- Västra Götalandsregionen är mest aktiv i klimatarbetet av landsting och regioner. Den följs i undersökningen av Landstinget Gävleborg, Landstinget i Uppsala län, Region Skåne och Stockholms läns landsting.
- För kommunernas del finns ett tydligt samband att större kommuner arbetar mer på bredden i klimatarbetet.
- Vid sidan av de allra minsta kommunerna är det förortskommunerna som i mindre utsträckning tycks ha satt igång ett bredare klimatarbete.
- På länsnivå är Gotlands kommun mest aktiv, följt av kommunerna i Halland, Sörmland och Kronoberg.
- Att ha fått statliga bidrag till investeringsprogrammen Klimp och Lip har ett starkt samband med klimatarbetet.
- För jämförbara frågor ligger landstingen cirka tio procentenheter högre än kommunerna, vilket stämmer med bilden av att större organisationer har en större bredd i arbetet.

För landsting och regioner redovisas de individuella svaren eftersom samtliga svarande samtyckt till detta.

Innehållsförteckning

Sammanfattning av enkätresultaten:	1
Del 1. Kommunernas verksamhet, frågor till ansvarig handläggare.....	4
Enkäten har besvarats av 78 procent av kommunerna.....	4
Sammanfattande index för de tio frågorna på kommungrupper och län.....	5
Index i relation till investeringsbidrag samt politiskt styre.....	6
Handlingsplaner antagna eller på gång i 80 % av kommunerna.....	7
Fysisk planering ett instrument i klimatarbetet.....	8
Energieffektivisering och förnybar energi i egna lokaler	9
Energieffektivisering och förnybar energi i egna bostäder.....	9
Kommunens egna resor och transporter	9
Miljöanpassade resor och transportsystem	9
Krav i upphandlingar och inköp	10
Miljöbilar.....	10
Samarbete med näringslivet	11
Information och invånarengagemang	12
Del 2. Landstingens verksamhet, frågor till ansvarig handläggare	13
Mål och handlingsplaner	13
Energieffektivisering och förnybar energi i egna lokaler	14
Energianvändning och fossil energi i lokaler	15
Egna resor och transporter.....	16
Miljöanpassade resor och transportsystem	17
Krav i upphandlingar och inköp samt andel miljöbilar	18
Samarbete med näringslivet, regionalt utvecklingsarbete och medborgardialog.....	19
Sammanfattande index för de tio frågorna per landsting.....	20

Del 1. Kommunernas verksamhet, frågor till ansvarig handläggare

Enkäten har besvarats av 78 procent av kommunerna

Svarsfrekvens på kommungrupper*, län och samtliga kommuner	Antal inv. i medeltal	Antal svarande	Totalt antal	Svarsprocent
Storstäder	505198	2	3	67
Förortskommuner	36342	31	38	82
Större städer	91615	25	27	93
Pendlingskommuner	14155	33	41	80
Glesbygdskommuner	7822	24	39	62
Varuproducerande kommuner	14707	31	40	78
Övriga kommuner, mer än 25 000 inv.	36635	28	34	82
Övriga kommuner, 12 500-25 000 inv.	17623	31	37	84
Övriga kommuner, mindre än 12 500 inv.	8699	22	31	71
Stockholms län		18	26	69
Uppsala län		6	7	86
Södermanlands län		8	9	89
Östergötlands län		12	13	92
Jönköpings län		11	13	85
Kronobergs län		6	8	75
Kalmar län		8	12	67
Gotlands län		1	1	100
Blekinge län		4	5	80
Region Skåne		28	33	85
Hallands län		6	6	100
Västra Götalandsregionen		43	49	88
Värmlands län		10	16	63
Örebro län		9	12	75
Västmanlands län		8	11	73
Dalarnas län		11	15	73
Gävleborgs län		7	10	70
Västernorrlands län		7	7	100
Jämtlands län		7	8	88
Västerbottens län		7	15	47
Norrbottnens län		10	14	71
Riket		227	290	78

***Anm.** Kommunerna delas in i nio kommungrupper efter strukturella egenskaper som befolkningsstorlek, pendlingsmönster och näringslivsstruktur. Indelningen är generell och har i dag många olika användare. Grupperingen är främst tänkt att användas vid analyser, jämförelser och redovisning.

Varje kommun tillhör endast en kommungrupp. Se www.skl.se/artikel.asp?C=3305&A=11248

Sammanfattande index för de tio frågorna på kommungrupper och län

Sammanfattning och jämförelse av aktiviteten på olika frågeområden i olika grupper av kommuner. OBS! Indexet ger en mycket förenklad bild av klimatarbetet utifrån ställda frågor.

Index 0-100. Index är ett medelvärde för kommunerna inom gruppen där 100 motsvarar svaret "i hög utsträckning" eller för fråga 1 "politiskt antaget", 50 motsvarar "i viss mån" eller "på gång". "Nej" eller inget svar ger värdet 0. De tio frågorna presenteras på sid. 6-11. I viktningen väger de en tiondel var. Inom frågorna viktas även delfrågorna ihop.

Fråga/ område	1. Handl. planer	2. Fysisk planer.	3. Loka- ler	4. Bos- täder	5. Res- ande	6. Transport -system	7. Uppha- ndling	8. Miljö- bilar	9. Närin- gsliv	10. Info t invån.	Total Index
Storstäder	68	72	92	92	71	100	63	60	97	75	79
Förorts- kommuner	64	48	71	44	34	51	40	21	28	40	44
Större städer	86	62	85	91	59	80	54	35	54	74	68
Pendlings- kommuner	40	40	73	72	38	58	32	21	37	41	45
Glesbygds- kommuner	50	41	79	67	42	35	30	19	43	42	45
Varuproducerande kommuner	66	55	78	70	42	51	31	16	47	45	50
Övriga kommuner, mer än 25 000 inv.	74	48	77	64	50	52	45	20	57	66	55
Övriga kommuner, 12 500-25 000 inv.	70	43	81	66	42	49	38	12	37	47	49
Övriga k:n, mindre än 12 500 inv.	40	46	75	55	39	49	43	17	37	52	45
Stockholms län	47	46	67	47	29	52	38	20	37	36	42
Uppsala län	68	46	94	72	32	47	40	21	50	58	53
Södermanlands län	67	57	81	73	49	63	69	26	50	63	60
Östergötlands län	48	44	74	61	40	69	51	26	44	50	51
Jönköpings län	62	45	89	70	39	57	23	22	59	32	50
Kronobergs län	90	67	86	89	44	53	38	31	48	50	60
Kalmar län	56	47	88	75	37	50	44	13	86	38	53
Gotlands län	97	50	100	100	57	60	50	8	61	100	68
Blekinge län	69	60	79	75	27	55	38	17	36	50	51
Region Skåne	60	44	64	52	31	60	29	16	52	46	45
Hallands län	86	54	86	89	45	62	42	5	46	83	60
Västra Götalandsregionen	62	53	74	58	43	59	40	29	50	56	52
Värmlands län	50	50	90	77	49	50	49	9	37	50	51
Örebro län	71	45	80	85	33	50	50	8	31	56	51
Västmanlands län	47	36	85	63	34	54	31	20	38	44	45
Dalarnas län	87	46	74	74	38	33	41	24	51	64	53
Gävleborgs län	80	52	81	76	40	39	16	23	50	57	51
Västernorrlands län	81	47	86	86	40	40	27	18	56	50	53
Jämtlands län	45	45	86	67	37	50	46	17	49	43	48
Västerbottens län	77	40	76	71	31	46	32	25	43	57	50
Norrbottnens län	44	43	77	67	38	44	33	21	5	40	41
Riket	62	48	77	66	43	54	39	21	43	51	50

Index i relation till investeringsbidrag samt politiskt styre

I tabellen visas sambandet mellan genomsnittligt index och bakgrundsvariabler som huruvida kommunerna fått del av statliga investeringsbidrag (Klimp och Lip) och vilket politiskt styre kommunerna har år 2007.

Bakgrundsvariabel	Andel av svarande kommuner (%)	Index, medel för gruppen
Klimp	21	62
ej Klimp	79	47
Lip	57	54
ej Lip	43	44
Lip och/eller Klimp	63	54
Varken Lip eller Klimp	37	43
Vänsterstyre	32	55
Borgerligt styre	54	48
Blocköverskridande styre	15	45

Analys: Att medelvärdet för samtliga kommuner ligger på 50, kan förenklat tolkas som att kommunerna gör allt som efterfrågats "i viss utsträckning". Indexet per fråga visar högst aktivitet för energiåtgärder i egna lokaler och i bostäder. Lägst aktivitet finns kring krav i upphandling.

Resultatet i ovanstående tabeller visar på ett tydligt samband mellan indexet (aktivitet på de tio frågeområdena) och kommunstorlek/kommungrupp. Undantaget från detta mönster är de relativt stora förortskommunerna som totalt sett ligger lägst och gör det även på fem av frågeområdena.

Det finns även klara samband mellan klimatindex/aktivitet och huruvida kommunen fått tidigare investeringsbidrag, särskilt för klimatinvesteringsprogram (Klimp) men även för tidigare lokala investeringsprogram (Lip).

Även politisk majoritet verkar ha ett samband med klimatindexet, med i genomsnitt något högre index för vänstermajoritet, följt av borgerlig majoritet och blocköverskridande styre. Skillnaden är dock inte så stor. Skillnaden kan bero på kommungrupp snarare än politiskt styre. Uppgifter om styret avser enbart 2007 och inte tidigare mandatperioder, vilket borde vara väl så intressant om det finns samband på området.

OBS! Indexet ger en mycket förenklad bild av klimatarbetet utifrån ställda frågor och givna svar. Det ger en indikation på bredden i klimatarbetet, snarare än dess "djup" och resultat, t.ex. i vad mån lokaltrafiken ersätter bilresor och vilken miljöprestanda inköpta varor och tjänster har. Det tar inte heller hänsyn till att en del offentliga uppgifter över landet är olika fördelade mellan olika lokala och regionala aktörer, t.ex. ansvar för kollektivtrafik och regional utveckling.

Handlingsplaner antagna eller på gång i 80 % av kommunerna

1a. Har kommunen någon sektorsövergripande handlingsplan (alternativt del i flera sektorsplaner) som innehåller insatser för att minska utsläppen av växthusgaser?

Handlingsplaner på kommungrupper, län och samtliga kommuner i riket (andel kommuner, %)	Ja, politiskt antagen	På gång	Nej/ ej svar
Storstäder	50,0	50,0	0,0
Förortskommuner	41,9	38,7	19,4
Större städer	96,0	4,0	0,0
Pendlingskommuner	18,2	48,5	33,3
Glesbygdskommuner	37,5	25,0	37,5
Varuproducerande kommuner	48,4	35,5	16,1
Övriga kommuner, mer än 25 000 inv.	71,4	17,9	10,7
Övriga kommuner, 12 500-25 000 inv.	67,7	22,6	9,7
Övriga kommuner, mindre än 12 500 inv.	40,9	18,2	40,9
Stockholms län	27,8	38,9	33,3
Uppsala län	50,0	50,0	0,0
Södermanlands län	62,5	12,5	25,0
Östergötlands län	41,7	16,7	41,7
Jönköpings län	45,5	45,5	9,1
Kronobergs län	83,3	16,7	0,0
Kalmar län	37,5	37,5	25,0
Gotlands län	100,0	0,0	0,0
Blekinge län	75,0	0,0	25,0
Region Skåne	40,7	40,7	18,5
Hallands län	83,3	16,7	0,0
Västra Götalandsregionen	48,8	32,6	18,6
Värmlands län	30,0	50,0	20,0
Örebro län	66,7	11,1	22,2
Västmanlands län	37,5	25,0	37,5
Dalarnas län	90,9	9,1	0,0
Gävleborgs län	85,7	0,0	14,3
Västernorrlands län	71,4	28,6	0,0
Jämtlands län	42,9	14,3	42,9
Västerbottens län	85,7	0,0	14,3
Norrbottens län	30,0	30,0	40,0
Riket	52,0	27,8	20,3

1b. Vilka sektorer omfattas av sådana planer? (169 svar, i genomsnitt knappt 6 sektorer)

Sektorer	Andel kommuner (%)
Trafik	77,6
Energiförsörjning	94,7
Avfall	55,9
VA	33,5
Skola och utbildning	40,6
Kommunens upphandling/inköp	70,0
Energi i kommunens lokaler	91,2
Energi i kommunägda bostäder	72,9
Kommunens tjänsteresor	71,8
Kommunens persontransporter	66,5
Kommunens övriga transporter	52,4
Miljötillsyn	51,2
Annat område	10,0

Fysisk planering ett instrument i klimatarbetet

2a. Arbetar kommunen i sin fysiska planering för att minska utsläppen av växthusgaser?

Kommunalt arbete med fysisk planering per kommungrupp, län, och för riket (andel kommuner, %)	Ja i hög utsträckning	Ja, i viss mån	Nej, inte alls	Vet inte/ ej svar
Storstäder	50,0	50,0	0,0	0,0
Förortskommuner	12,9	77,4	6,5	3,2
Större städer	28,0	72,0	0,0	0,0
Pendlingskommuner	12,1	60,6	21,2	6,1
Glesbygdskommuner	16,7	58,3	16,7	8,3
Varuproducerande kommuner	22,6	74,2	3,2	0,0
Övriga kommuner, mer än 25 000 inv.	7,1	85,7	0,0	7,1
Övriga kommuner, 12 500-25 000 inv.	9,7	74,2	9,7	6,5
Övriga kommuner, mindre än 12 500 inv.	13,6	72,7	9,1	4,5
Stockholms län	5,6	88,9	5,6	0,0
Uppsala län	16,7	66,7	0,0	16,7
Södermanlands län	25,0	75,0	0,0	0,0
Östergötlands län	0,0	91,7	8,3	0,0
Jönköpings län	27,3	45,5	27,3	0,0
Kronobergs län	33,3	66,7	0,0	0,0
Kalmar län	25,0	50,0	25,0	0,0
Gotlands län	0,0	100,0	0,0	0,0
Blekinge län	25,0	75,0	0,0	0,0
Region Skåne	10,7	71,4	10,7	7,1
Hallands län	16,7	83,3	0,0	0,0
Västra Götalandsregionen	23,3	65,1	2,3	9,3
Värmlands län	10,0	90,0	0,0	0,0
Örebro län	11,1	77,8	11,1	0,0
Västmanlands län	0,0	75,0	12,5	12,5
Dalarnas län	18,2	63,6	18,2	0,0
Gävleborgs län	14,3	85,7	0,0	0,0
Västernorrlands län	14,3	71,4	0,0	14,3
Jämtlands län	14,3	71,4	14,3	0,0
Västerbottens län	14,3	57,1	28,6	0,0
Norrbottnens län	10,0	70,0	10,0	10,0
Riket	15,4	71,8	8,4	4,4

2b. På vilka områden i den fysiska planeringen arbetar kommunen för att minska utsläppen av växthusgaser? (198 svar, i genomsnitt drygt 2 områden)

Områden	Andel kommuner (%)
-Lokalisering av infrastruktur, arbetsplatser och bostäder för minskat transportbehov och energieffektiva transporter	56,8
-Lokalisering av köpcentra för minskat transportbehov	22,0
-Lokalisering av bebyggelse för utbyggnad av fjärrvärme	48,5
-Lokalisering av vindkraft	50,7
-Energikrav på bebyggelse vid exploatering när kommunen äger marken	22,5
-Frivilliga överenskommelser om energiprestanda på ej kommunägd mark	9,3

Energieffektivisering och förnybar energi i egna lokaler

3. Arbetar kommunen med energieffektivisering och förnybar energi i kommunägda lokaler?

Åtgärd (andel kommuner, %)	Ja, i hög utsträckning	Ja, i viss mån	Nej, inte alls	Vet inte/ ej svar
Vid nybyggnad, ombyggnad och större renovering	65,6	29,5	1,3	3,5
Systematisk energieffektivisering i befintligt bestånd	56,4	35,7	4,0	4,0
Redan konverterat till förnybar energi i uppvärmning eller arbetar med detta	66,5	22,5	3,5	7,5

Energieffektivisering och förnybar energi i egna bostäder

4. Arbetar kommunen med energieffektivisering och förnybar energi i kommunägda bostäder?

Åtgärd (andel kommuner, %)	Ja, i hög utsträckning	Ja, i viss mån	Nej, inte alls	Vet inte/ ej svar
Vid nybyggnad, ombyggnad och större renovering	56,8	26,4	1,8	15,0
Systematisk energieffektivisering i befintligt bestånd	44,1	35,7	3,5	16,7
Redan konverterat till förnybar energi i uppvärmning eller arbetar med detta	53,7	25,6	3,1	17,6

Kommunens egna resor och transporter

5. Arbetar kommunen med minskad klimat- och miljöbelastning av den egna personalens resor i tjänsten och kommunens egna transporter på nedanstående områden?

Område (andel kommuner, %)	Ja, i hög utsträckning	Ja, i viss mån	Nej, inte alls	Vet inte/ ej svar
Rese- och/eller mötespolicy	29,1	42,3	24,7	4,0
Bilpooler i stället för egen bil/tjänstebil	42,3	33,0	23,3	1,3
Tjänstecyklar	18,5	62,6	16,7	2,2
Utbildning i sparsam körning	16,3	59,5	20,7	3,5
Ruttplanering för minskad körsträcka i hemtjänst el.dyl.	11,9	41,9	20,7	25,6
Uppmuntran till anställda att åka cykel/kollektivt/samåka till arbetet	16,7	40,5	37,9	4,8
Video- eller telefonmöten	0,9	54,6	34,4	10,1

Miljöanpassade resor och transportsystem

6. Arbetar kommunen med åtgärder för miljöanpassade resor och transportsystem?

Åtgärd (andel kommuner, %)	Ja, i hög utsträckning	Ja, i viss mån	Nej, inte alls	Vet inte/ ej svar
Satsningar för ökad kollektivtrafik	32,6	49,3	11,9	6,2
Alternativa drivmedel inom kollektivtrafiken	12,3	33,9	39,6	14,1
Satsningar för ökad gång/cykeltrafik	34,4	55,5	6,2	4,0

Krav i upphandlingar och inköp

7. Ställer kommunen krav på energieffektivitet och klimatprestanda i upphandlingar och inköp på följande områden?: Samhällsbetalda resor (skolskjuts, färdtjänst, sjukresor)

Område (andel kommuner, %)	Ja, i hög utsträckning	Ja, i viss mån	Nej, inte alls	Vet inte/ej svar
Samhällsbetalda resor (skolskjuts, färdtjänst, sjukresor)	15,0	42,3	20,7	22,0
Andra transporttjänster (t.ex. varuleveranser)	5,7	38,3	35,7	20,3
Fordon (miljöbilar m.m.)	37,9	45,8	10,1	6,2
Övriga varor och tjänster	7,5	50,2	20,3	22,0

Miljöbilar

8. Ange ungefärlig andel miljöbilar (enligt statlig/Vägverkets definition för upphandling) av totalt antal personbilar som kommunen äger eller leasar

Andel miljöbilar per kommungrupp, län, och i riket	Procent (för svarande kommuner)
Storstäder	59,5
Förortskommuner	21,5
Större städer	35,1
Pendlingskommuner	20,9
Glesbygdskommuner	18,8
Varuproducerande kommuner	16,4
Övriga kommuner, mer än 25 000 inv.	20,4
Övriga kommuner, 12 500-25 000 inv.	12,4
Övriga kommuner, mindre än 12 500 inv.	17,3
Stockholms län	20,4
Uppsala län	20,8
Södermanlands län	25,7
Östergötlands län	25,8
Jönköpings län	22,3
Kronobergs län	31,0
Kalmar län	12,9
Gotlands län	8,0
Blekinge län	17,0
Region Skåne	16,3
Hallands län	5,4
Västra Götalandsregionen	28,8
Värmlands län	8,9
Örebro län	8,3
Västmanlands län	20,0
Dalarnas län	24,0
Gävleborgs län	22,5
Västernorrlands län	17,7
Jämtlands län	16,7
Västerbottens län	25,2
Norrbottnens län	20,7
Riket	20,8

Samarbete med näringslivet

9a. Samarbetar kommunen med det lokala näringslivet i klimatarbetet?

Samarbete med näringslivet per kommungrupp, län, och i riket (andel kommuner, %)	Ja i hög utsträckning	Ja, i viss mån	Nej, inte alls	Vet inte/ ej svar
Storstäder	100,0	0,0	0,0	0,0
Förortskommuner	3,2	54,8	35,5	6,5
Större städer	16,0	76,0	4,0	4,0
Pendlingskommuner	0,0	78,8	9,1	12,1
Glesbygdskommuner	8,3	75,0	12,5	4,2
Varuproducerande kommuner	16,1	71,0	9,7	3,2
Övriga kommuner, mer än 25 000 inv.	32,1	60,7	3,6	3,6
Övriga kommuner, 12 500-25 000 inv.	3,2	74,2	22,6	0,0
Övriga kommuner, mindre än 12 500 inv.	4,5	68,2	22,7	4,5
Stockholms län	0,0	44,4	44,4	11,1
Uppsala län	0,0	83,3	16,7	0,0
Södermanlands län	25,0	62,5	0,0	12,5
Östergötlands län	8,3	83,3	8,3	0,0
Jönköpings län	18,2	54,5	27,3	0,0
Kronobergs län	33,3	66,7	0,0	0,0
Kalmar län	12,5	75,0	12,5	0,0
Gotlands län	100,0	0,0	0,0	0,0
Blekinge län	25,0	75,0	0,0	0,0
Region Skåne	7,1	57,1	25,0	10,7
Hallands län	33,3	50,0	16,7	0,0
Västra Götalandsregionen	9,3	79,1	7,0	4,7
Värmlands län	10,0	90,0	0,0	0,0
Örebro län	0,0	77,8	22,2	0,0
Västmanlands län	0,0	62,5	25,0	12,5
Dalarnas län	9,1	63,6	18,2	9,1
Gävleborgs län	14,3	85,7	0,0	0,0
Västernorrlands län	14,3	85,7	0,0	0,0
Jämtlands län	14,3	85,7	0,0	0,0
Västerbottens län	28,6	42,9	14,3	14,3
Norrbottens län	10,0	70,0	20,0	0,0
Riket	11,5	68,7	15,0	4,8

9b. Inom vilka områden samarbetar kommunen med det lokala näringslivet i klimatarbetet? (180 svar, i genomsnitt drygt 2 samsamarbetsområden)

Samarbetsområden	Andel kommuner (%)
Energieffektivisering eller konvertering till förnybara bränslen i näringslivet	67,4
Framställning av biobränslen	30,4
Byggande och boende	20,7
Resande och persontransporter	19,4
Godstransporter	17,2
Stöd och samarbete för produktutveckling inom området	14,5
Teknikexport vid vänortssamarbete e. dyl.	7,0
Annat område	18,1

Information och invånarengagemang

10. Arbetar kommuner för att aktivt informera/engagera kommuninvånarna kring växthuseffekten och vad var och en kan göra för att minska sin påverkan?

Information och invånarengagemang per kommungrupp, län, och i riket (andel kommuner, %)	Ja i hög utsträckning	Ja, i viss mån	Nej, inte alls	Vet inte/ ej svar
Kommungrupp				
Storstäder	50,0	50,0	0,0	0,0
Förortskommuner	16,1	48,4	32,3	3,2
Större städer	48,0	52,0	0,0	0,0
Pendlingskommuner	9,1	63,6	27,3	0,0
Glesbygdskommuner	12,5	58,3	29,2	0,0
Varuproducerande kommuner	9,7	71,0	12,9	6,5
Övriga kommuner, mer än 25 000 inv.	32,1	67,9	0,0	0,0
Övriga kommuner, 12 500-25 000 inv.	16,1	61,3	19,4	3,2
Övriga kommuner, mindre än 12 500 inv.	22,7	59,1	13,6	4,5
Stockholms län	16,7	38,9	38,9	5,6
Uppsala län	16,7	83,3	0,0	0,0
Södermanlands län	25,0	75,0	0,0	0,0
Östergötlands län	25,0	50,0	25,0	0,0
Jönköpings län	0,0	63,6	36,4	0,0
Kronobergs län	0,0	100,0	0,0	0,0
Kalmar län	12,5	50,0	37,5	0,0
Gotlands län	100,0	0,0	0,0	0,0
Blekinge län	25,0	50,0	25,0	0,0
Region Skåne	17,9	57,1	21,4	3,6
Hallands län	66,7	33,3	0,0	0,0
Västra Götalandsregionen	25,6	60,5	9,3	4,7
Värmlands län	10,0	80,0	10,0	0,0
Örebro län	22,2	66,7	11,1	0,0
Västmanlands län	12,5	62,5	12,5	12,5
Dalarnas län	27,3	72,7	0,0	0,0
Gävleborgs län	14,3	85,7	0,0	0,0
Västernorrlands län	14,3	71,4	14,3	0,0
Jämtlands län	14,3	57,1	28,6	0,0
Västerbottens län	42,9	28,6	28,6	0,0
Norrbottnens län	10,0	60,0	30,0	0,0
Riket	20,3	60,4	17,2	2,2

Del 2. Landstingens verksamhet, frågor till ansvarig handläggare

Ansvariga handläggare i samtliga 18 landsting och 2 regioner har svarat.
Svaren från landstingen och regionerna presenteras här i tabellform.

Mål och handlingsplaner

1a. Har landstinget något övergripande mål för att minska sina utsläpp av växthusgaser?

2a. Har landstinget någon övergripande handlingsplan (alternativt del i olika planer eller budget) som innehåller insatser för att minska utsläppen av växthusgaser?

Samtliga 20 landsting/regioner	Mål		Handlingsplan	
	Antal	Andel(%)	Antal	andel (%)
Politiskt antaget	14	70%	14	70%
På gång	4	20%	4	20%
Nej	2	10%	2	10%

Landsting/region	Mål	Handlingsplan
Stockholms	Antaget	Antaget
Uppsala	Antaget	Antaget
Sörmland	Antaget	På gång
Östergötland	Antaget	Antaget
Jönköpings	Antaget	Antaget
Kronoberg	Nej	Antaget
Kalmar	Antaget	På gång
Blekinge	På gång	Antaget
Skåne	På gång	Antaget
Halland	På gång	På gång
Västra Götaland	Antaget	Antaget
Värmland	Antaget	Antaget
Örebro	Antaget	Antaget
Västmanland	Nej	Nej
Dalarna	Antaget	Nej
Gävleborg	Antaget	Antaget
Västernorrland	Antaget	Antaget
Jämtlands	Antaget	Antaget
Västerbottens	På gång	På gång
Norrbottnens	Antaget	Antaget

2b. Vilka verksamheter omfattas av planer som innehåller insatser för att minska utsläppen av växthusgaser?

Verksamheter (17 svarande landsting/regioner)	Antal lt	Andel lt
Vården	14	70%
Trafik	14	70%
Gymnasieskola och annan utbildning	7	35%
Energi i landstingets lokaler	18	90%
Avfall	11	55%
Landstingets upphandling/inköp	15	75%
Landstingets tjänsteresor	17	85%
Landstingets persontransporter (sjukresor, färdtjänst, ambulans)	13	65%
Landstingets övriga transporter	13	65%
Annat, ange vad:	5	25%

Annat: förmåns- och tjänstebilar/ miljömålsarbetet, lustgas/ OBS! Annan huvudman för trafik och skolor/ Samtliga verksamheter ska bidra till minskad energianvändning samt använda miljöfordon och alternativ motesteknik för att minska utsläppen./ Utbildning

Energieffektivisering och förnybar energi i egna lokaler

3a. Arbetar landstinget med energieffektivisering och förnybar energi i egna lokaler?

- Vid nybyggnad, ombyggnad och större renoveringar
- Systematisk energieffektivisering i befintligt bestånd
- Landstinget har redan konverterat till förnybar energi i uppvärmningen eller arbetar med detta

Landsting/region (20 st)	Vid ny- och ombyggnad	Systematisk effektivisering	Konvertering till förnybar energi
Stockholms	Hög grad	Viss mån	Viss mån
Uppsala	Hög grad	Hög grad	Hög grad
Sörmland	Hög grad	Viss mån	Nej
Östergötland	Hög grad	Hög grad	Viss mån
Jönköpings	Hög grad	Hög grad	Hög grad
Kronoberg	Hög grad	Viss mån	Hög grad
Kalmar	Hög grad	Hög grad	Hög grad
Blekinge	Hög grad	Hög grad	Hög grad
Skåne	Viss mån	Hög grad	Hög grad
Halland	Hög grad	Hög grad	Hög grad
Västra Götaland	Hög grad	Hög grad	Hög grad
Värmland	Hög grad	Hög grad	Hög grad
Örebro	Hög grad	Hög grad	Viss mån
Västmanland	Viss mån	Viss mån	Viss mån
Dalarna	Viss mån	Hög grad	Hög grad
Gävleborg	Viss mån	Viss mån	Hög grad
Västernorrland	Hög grad	Hög grad	Hög grad
Jämtlands	Hög grad	Hög grad	Hög grad
Västerbottens	Viss mån	Hög grad	Viss mån
Norrbottnens	Hög grad	Hög grad	Hög grad
I hög grad	15	15	14
I viss mån	5	5	5
Nej	0	0	1

Energianvändning och fossil energi i lokaler

3b. Om möjligt, ange energianvändningen för värmeförbrukning i lokalerna från senast uppmätta (2006) samt från ett tidigare år (helst 1995) - kWh värme per kvm BRA

3c. Om möjligt, ange andel fossil energi (olja samt ev. naturgas och gasol) i uppvärmning av lokalerna från senaste år, 2006, samt från ett tidigare år (helst 1995)! – Procent

Landsting/ region	Värme/m ² år 2006	Värme/m ² tidigare år	År	Procent minskat	Fossil % år 2006	Fossil % tidigare år	År
Stockholms	139	144	2003	3,5%	31	-	-
Uppsala	133,9	142,7	2001	6,2%	-	-	-
Sörmland	124,9	132,6	2000	5,8%	-	-	-
Östergötland	126,6	-	-	-	-	-	-
Jönköpings	128	183	1995	30,1%	2	4,1	1995
Kronoberg	110,5	120,2	2003	8,1%	0	-	-
Kalmar	95,2	111,6	2001	14,7%	9	8	2001
Blekinge	114	130	2005	12,3%	2,1	2,6	2005
Skåne	128	149	2003	14,1%	3	-	-
Halland	126,4	128,3	2005	1,5%	3,1	4	2005
Västra Götaland	115	139	1999	17,3%	2,6	16,9	1999
Värmland	94	167	1998	43,7%	0,2	10	1998
Örebro	108	165	1995	34,5%	1	15	1995
Västmanland	131,5	177,2	2000	25,8%	-	-	-
Dalarna	-	-	-	-	-	-	-
Gävleborg	119,1	121,9	2004	2,3%	0	10	2004
Västernorrland	137	174	1995	21,3%	3,2	3,5	2005
Jämtlands	199,97	223	2005	10,3%	7	6	2005
Västerbottens	120,6	132,8	2002	9,2%	-	-	-
Norrbottnens	126	140	1995	10,0%	0	12	1995
Genomsnitt	126	148	2000,5	16,0%	4,7	8,9	2000,2

Kommentarer:

Den minskade energianvändningen för uppvärmning i lokalerna motsvarar i genomsnitt 16 procent på 5½ år eller 4,3 kWh per kvadratmeter och år under denna period.

Minskningen för de fyra landsting som angett en energianvändning för både åren 1995 och 2006 är i genomsnitt 24 procent.

För samtliga svarande landsting utom två andel fossil energi i uppvärmningen högst drygt 3 procent. Andelen fossil energi har i genomsnitt omkring halverats på knappt 6 år. Räknat på bara de elva landsting som angett både ett värde för 2006 och för ett tidigare år är minskningen 70 procent.

Egna resor och transporter

4. Arbetar landstinget med minskad klimat- och miljöbelastning av den egna personalens resor i tjänsten, arbetsresor och landstingets egna transporter på nedanstående områden?

- I resepolicy och/eller mötespolicy
- Bilpooler i stället för egen bil/tjänstebil,
- Tjänstecyklar,
- Utbildning i sparsam körning,
- Ruttplanering för minskad körsträcka i hemsjukvården el.dyl.,
- Uppmuntran till anställda att åka cykel/kollektivt/samåka till arbetet,
- Video- eller telefonmöten

Landsting/ region	Policy för resor & möten	Bilpooler	Tjänstecyklar	Sparsam körning	Rutt- planering	Uppmuntra anställda	Video-/ telemöten
Stockholms	Hög grad	Viss mån	Viss mån	Hög grad	Nej	Viss mån	Viss mån
Uppsala	Hög grad	Hög grad	Hög grad	Viss mån	Nej	Hög grad	Hög grad
Sörmland	Hög grad	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Hög grad
Östergötland	Viss mån	Vet inte	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Viss mån
Jönköpings	Hög grad	Hög grad	Hög grad	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Hög grad
Kronoberg	Viss mån	Hög grad	Viss mån	Viss mån	-	Viss mån	Viss mån
Kalmar	Hög grad	Hög grad	Hög grad	Viss mån	Viss mån	Hög grad	Hög grad
Blekinge	Hög grad	Viss mån	Viss mån	Hög grad	Viss mån	Viss mån	Viss mån
Skåne	Hög grad	Viss mån	Viss mån	Hög grad	Vet inte	Viss mån	Viss mån
Halland	Viss mån	-	Hög grad	Hög grad	Nej	Hög grad	Hög grad
Västra Götaland	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Hög grad
Värmland	Hög grad	Hög grad	Hög grad	Hög grad	Nej	Hög grad	Viss mån
Örebro	Viss mån	Viss mån	Hög grad	Hög grad	Vet inte	Hög grad	Hög grad
Västmanland	Nej	Nej	Viss mån	Nej	Vet inte	Nej	Nej
Dalarna	Nej	Hög grad	Nej	Viss mån	Nej	Nej	Viss mån
Gävleborg	Hög grad	Hög grad	Nej	Hög grad	Nej	Hög grad	Hög grad
Västernorrland	Viss mån	Hög grad	Nej	Hög grad	Vet inte	Nej	Hög grad
Jämtlands	Hög grad	Viss mån	Viss mån	Hög grad	Viss mån	Viss mån	Hög grad
Västerbottens	Viss mån	Viss mån	Nej	Nej	Nej	Viss mån	Viss mån
Norrbottnens	Viss mån	Hög grad	Nej	Viss mån	Nej	Nej	Hög grad
I hög grad	10	9	6	9	0	6	11
I viss mån	8	8	9	9	7	10	8
Nej	2	1	5	2	8	4	1
Vet inte/ej svar	0	2	0	0	5	0	0

Miljöanpassade resor och transportsystem

5. Arbetar landstinget med åtgärder för miljöanpassade resor och transportsystem?

-Satsningar för ökad kollektivtrafik

-Alternativa drivmedel inom kollektivtrafiken

-Satsningar för ökad gång/cykeltrafik

Landsting/region	Kollektivtrafik	Alt drivmedel	Gång/cykel
Stockholms	Hög grad	Hög grad	Viss mån
Uppsala	Hög grad	Viss mån	Hög grad
Sörmland	Viss mån	Nej	Nej
Östergötland	Viss mån	Nej	Viss mån
Jönköpings	Hög grad	Viss mån	Viss mån
Kronoberg	Viss mån	Viss mån	Viss mån
Kalmar	Viss mån	Viss mån	Viss mån
Blekinge	Viss mån	Viss mån	Viss mån
Skåne	Hög grad	Hög grad	Viss mån
Halland	Viss mån	Vet inte	Viss mån
Västra Götaland	Hög grad	Viss mån	Viss mån
Värmland	Hög grad	-	Hög grad
Örebro	Hög grad	Viss mån	Viss mån
Västmanland	Viss mån	Viss mån	Nej
Dalarna	Viss mån	Viss mån	Nej
Gävleborg	Hög grad	Hög grad	Hög grad
Västernorrland	Viss mån	Viss mån	Nej
Jämtlands	-	-	-
Västerbottens	Viss mån	Nej	Nej
Norrbottens	Viss mån	Nej	Nej
I hög grad	8	3	3
I viss mån	10	10	10
Nej	1	4	6
Vet inte/ej svar	1	3	1

Krav i upphandlingar och inköp samt andel miljöbilar

6. Ställer landstinget krav på energieffektivitet och klimatprestanda i upphandlingar och inköp på följande områden?

- Samhällsbetalda resor (sjukresor, färdtjänst etc)
- Andra transporttjänster (t.ex. varuleveranser)
- Fordon (miljöbilar, bussar m.m.)
- Övriga varor och tjänster

7. Andel miljöbilar enligt statlig/Vägverkets definition för upphandling) av totalt antal personbilar som landstinget äger eller leasar (%)

Landsting/ region	Samhälls- betalda resor	Andra trans- porttjänster	Fordon	Övriga varor och tjänster	Miljöbilar andel (%)
Stockholms	Hög grad	Hög grad	Hög grad	Viss mån	44
Uppsala	Hög grad	Hög grad	Hög grad	Viss mån	50
Sörmland	Viss mån	Viss mån	Hög grad	Viss mån	36
Östergötland	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Viss mån	-
Jönköpings	Viss mån	Hög grad	Hög grad	Hög grad	30
Kronoberg	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Viss mån	69
Kalmar	Viss mån	Viss mån	Hög grad	Viss mån	20
Blekinge	Viss mån	Viss mån	Hög grad	Viss mån	18
Skåne	Viss mån	Viss mån	Hög grad	Hög grad	48
Halland	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Viss mån	9,1
Västra Götaland	Viss mån	Hög grad	Hög grad	Hög grad	75
Värmland	Viss mån	Viss mån	Hög grad	Viss mån	20
Örebro	Hög grad	Viss mån	Hög grad	Hög grad	36
Västmanland	Vet inte	Viss mån	Hög grad	Viss mån	34
Dalarna	Nej	Nej	Viss mån	Viss mån	4,3
Gävleborg	Nej	Viss mån	Viss mån	Viss mån	44
Västernorrland	Hög grad	Vet inte	Hög grad	Viss mån	25
Jämtlands	Hög grad	Viss mån	Hög grad	Viss mån	50
Västerbottens	Hög grad	Viss mån	Viss mån	Viss mån	13
Norrbottnens	Viss mån	Viss mån	Viss mån	Nej	5
Total andel					33,2 %
I hög grad	6	4	13	4	
I viss mån	11	14	7	15	
Nej	2	1	0	1	
Vet inte/ej svar	1	1	0	0	

Samarbete med näringslivet, regionalt utvecklingsarbete och medborgardialog

8a. Samarbetar landstinget med näringslivet i sitt klimatarbete?

9. Medverkar landstinget aktivt i regionalt utvecklingsarbete eller samarbete kring klimat och energi (med andra parter än med näringslivet)?

10. Arbetar landstinget för att aktivt informera/engagera landstingets invånare kring växthuseffekten och vad var och en kan göra för att minska sin påverkan?

Landsting/ region	Samarbete med näringsliv	Regionalt utvecklingsarbete	Informera invånarna
Stockholms	Viss mån	Viss mån	Hög grad
Uppsala	Viss mån	Viss mån	Viss mån
Sörmland	Viss mån	Hög grad	Hög grad
Östergötland	Viss mån	Viss mån	Nej
Jönköpings	Viss mån	Viss mån	Nej
Kronoberg	Viss mån	Viss mån	Nej
Kalmar	Viss mån	Viss mån	Viss mån
Blekinge	Viss mån	Viss mån	Viss mån
Skåne	Hög grad	Hög grad	Viss mån
Halland	Viss mån	Hög grad	Viss mån
Västra Götaland	Hög grad	Hög grad	Viss mån
Värmland	Viss mån	Hög grad	Nej
Örebro	Viss mån	Hög grad	Viss mån
Västmanland	Nej	Nej	Nej
Dalarna	Nej	Nej	Nej
Gävleborg	Viss mån	Hög grad	Hög grad
Västernorrland	Viss mån	Viss mån	Viss mån
Jämtlands	Viss mån	Hög grad	Viss mån
Västerbottens	Viss mån	Viss mån	Viss mån
Norrbottnens	Hög grad	Hög grad	Viss mån
I hög grad	3	9	3
I viss mån	15	9	11
Nej	2	2	6
Vet inte/ej svar	0	0	0

8b. Inom vilka områden samarbetar landstinget med näringslivet i klimatarbetet?

Samarbetsområden (18 svarande landsting)	Antal lt	Andel lt
Energieffektivisering eller konvertering till förnybara bränslen	15	75%
Resande och persontransporter	9	45%
Godstransporter	5	25%
Byggande	10	50%
Framställning av biobränslen	9	45%
Stöd och samarbete för produktutveckling inom området	7	35%
Samarbete kring miljöteknikexport	3	15%
Annat område:	6	30%

Annat område: Kompetensutveckling, regionala nätverk/ Luftvårdsförbundet/ Öppna föreläsningar med kända föreläsare på temat hållbar utveckling för näringsliv, allmänhet, politiker, stat, kommun, högskola m fl./ Miljömålsarbetet regionalt/ Projektet Miljödriven företagsutveckling (med ALMI)/ Regional utveckling inom energiområdet.

Sammanfattande index för de tio frågorna per landsting

Sammanfattning och jämförelse av aktiviteten på olika frågeområden för landstingen.

Index 0-100. Index är ett medelvärde för frågorna där 100 motsvarar svaret "i hög utsträckning" eller för fråga 1 och 2 "politiskt antaget", 50 motsvarar "i viss mån" eller "på gång". "Nej" eller inget svar ger värdet 0. De tio frågorna presenteras på sid. 12-18. I viktningen väger de en tiondel var. Inom frågorna viktas även delfrågorna ihop (utom 3b och 3c som är mindre jämförbara).

Fråga/ område: Landsting:	1. Mål	2. Handl. planer	3. Loka- ler	4. Res- ande	5. Transp- ort- system	6. Uppha- ndling	7. Milj- öbil	8. Närings livet	9. Reg utv	10. Info t invån.	Total Index
Stockholms	100	98	67	57	85	88	44	54	50	100	74,2
Uppsala	100	100	100	79	90	88	50	49	50	50	75,5
Sörmland	100	51	50	64	25	63	36	49	100	100	63,7
Östergötland	100	98	83	43	40	50		49	50	0	51,3
Jönköpings	100	100	100	79	75	88	30	54	50	0	67,5
Kronoberg	0	100	83	50	50	50	69	60	50	0	51,2
Kalmar	100	60	100	86	50	63	20	51	50	50	63,0
Blekinge	50	96	100	64	50	63	18	46	50	50	58,6
Skåne	50	96	83	57	85	75	48	100	100	50	74,4
Halland	50	49	100	64	40	50	9	43	100	50	55,5
Västra Götaland	100	96	100	57	75	88	75	100	100	50	84,0
Värmland	100	98	100	79	80	63	20	49	100	0	68,7
Örebro	100	89	83	71	75	88	36	46	100	50	73,8
Västmanland	0	0	50	7	35	50	34	0	0	0	17,6
Dalarna	100	0	83	29	35	25	4	0	0	0	27,6
Gävleborg	100	93	67	71	100	38	44	43	100	100	75,6
Västernorrland	100	91	100	50	35	63	25	54	50	50	61,8
Jämtlands	100	98	100	71	0	75	50	43	100	50	68,7
Västerbottens	50	58	67	29	25	63	13	46	50	50	44,9
Norrbottnens	100	93	100	43	25	38	5	91	100	50	64,5
Riket	80	78	86	58	54	63	33,2	51	68	43	61,1

Analys OBS! Indexet ger en mycket förenklad bild av klimatarbetet utifrån ställda frågor. Det speglar snarare bredden i klimatarbetet än dess "djup" och resultat, t.ex. i vad mån lokaltrafiken ersätter bilresor och vilken miljöprestanda inköpta varor och tjänster har. T.ex. har de båda landsting som ligger lägst i indexvärden haft framgångsrika effektiviseringssatsningar på fastighetssidan. Det tar inte heller hänsyn till att en del offentliga uppgifter över landet är olika fördelade mellan olika lokala och regionala aktörer, t.ex. ansvar för kollektivtrafik och regional utveckling.

Aktiviteten på olika områden är störst för energiåtgärder i egna lokaler och minst för information till invånarna. De tre stora landstingen/regionerna ligger bland de fem högsta indexvärdena. Liksom för kommunerna tycks det därmed finnas ett klart samband mellan storlek på organisationen och värdet på indexet (aktiviteten på de tio frågeområdena).

På de åtta frågor som är jämförbara mellan kommuner och landsting ligger landstingen oftast högre, i genomsnitt med ca 10 procentenheter (10 steg på indexskalan). Störst är skillnaden för krav i upphandling, handlingsplaner och egna resor. Vad gäller miljöanpassade transportsystem ligger kommuner och landsting lika i medeltal. Kring att informera och engagera invånarna ligger kommunerna klart högre. En förklaring till det mer aktiva klimatarbetet i landstingen kan vara att landstingen i medeltal är större organisationer än kommunerna och att större organisationer enligt det generella mönstret i enkäten har ett mer aktivt och brett klimatarbete.